

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Rózsá-tér 16. sz. házban, (kenyer-piacz.)
Vilmos sörszarnoka szomszédságában.
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felolós szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hatásos petit sorért 8 kr;
többesóránál 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen
kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdíj: minden beíratásért külön 30kr.
„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetéseket és előfizetéseket helyben a kiadó,
hivatalnál, Csáthy Ferencz, Teleki K.
Lajos, Budapest: Goldberger A. V.,
Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Oppelék, Schalek H. és
Párisban, Hamburgban Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Egy kis lecke.

Debreczen, 1898. február 12.

Aggasztó jelenségek, bomlasztó törekvések
jeleivel találkozunk lépten-nyomon, közel és
távolban

Szorongó aggodással várjuk a híreket,
erről is, arról is, — nem történ-e valami bor-
zasztó, nem ömlött-e ismét a polgár vér?

Nem messze, a szomszédban, szurony-erdő
hegyén játszik a téli napsugár, forrongásban
van a nép, mely éhez, a melyet — kineznek.

A papok hiába intik a népet, hiába akar-
ják vissza vezetni a régi hithez, a nép
kezdi elveszteni hitűségét is.

De hát mit lát a nép a vagyonos, a tudós,
a művelt osztálytól? Azt, hogy a hittől nem tö-
rődik, isten imádása mellekes dolga s csoda-e,
ha a nép kezd felekezni nélküli lenni.

Csak a Kálvinista Rómában is többször
üresek a templomok, mint nem. És ez a szomorú
tény indította rá érdemes polzármesterünket,
hogy mint ujonnan megválasztott egyházi fő-
gondnok, az új egyház tanácsosoknak — nem
egészen a köpenyeg alatt, de nem is élesen —
egy kis lecke adjon azért, a mérték-
zombósek az egyházi ügyek iránt s még mint
legilletékesebbek sem látogatják a templomokat,
pedig „az aggasztó jelenségek, bomlasztó törek-
vések, most fenyegetik az egyház létalapját!“

A „hanyatló hitélet“ fejlesztését tűzte ki a
főgondnok egyik célul, de hát sokan már hiva-
talos elfoglaltságuk miatt sem tehetnek ennek
eleget.

Nem; mert a tisztviselői nagy osz-
tályt nem engedi vasárnap templomba a — köte-
lesség. Ott kell ülni a hivatalos asztalnál, poros
iratsomók közt, ügyes-bajos emberek dolgát
rendbe hozni; mintha az istennek e szent napja
volna hivatva arra, hogy egy-egy embernek ká-
tyuba került szekerét, a tisztviselő ekkor emel-
je ki.

Ki adjon jó példát a népnek, ha nem „az
urak!“

Hiszen most, vasárnap, a testi nyugalom
és az isten imádás nagy napján, az iparos és
kereskedő tanulók egész nap az iskolában tanul-
nak, — a vasutasok, postások, távirások és
más tisztviselők egyenlőn dolgoznak és meg is
kívánják tőlük a hanyatló hitélet fejlesztését!
Alálszolgája!

Leczkét adni könnyű és helyes. De ha nem
lehet szót fogadni?

A derék Pithagorász arany verseinek első
szabványa az volt: „imádd az istenséget!“

Jól beszéltél te örök életre hivatott bölcs,
de a te porodból már sarat is csináltak az ég
tudja hanyadik cigány putrihoz, a te szavad
már nem jár...

És a Pithagorászok aludhatnak békén! A
téli napsugár meg hadd táncoljon a felzaklatott
és hinni nem tudó nép mellének szegzett,
szuronyokon.

Igen szép kép ez a század végén.

A város jövedelme.

Debreczen, 1898. február 12.

Hogy a város tömérdek s napról napra erősen
növekvő kiadásait kellően fedezhesse, még az
idén egyebet nem tett, mint hogy elhatározta a Kis-
uj-utca elejét felépíteni, a hol árucarnokok
fognak neki jövedelmet hajtani.

De hivatalos helyiségek is lesznek
az új kétemeletes palotán, oda költöztetve azon hiva-
talok, a melyek jelenleg a „Hungária“ nevű épület-
ben tanyáznak s a mely helyiségekért a város 8000
forintot fizet. Ezt tehát megtartja magának.

Nagy helyiséget, egész emeletes épületet, a
rég, „harminczad“-ot foglalja el a III-dik ker. r.
kapitányság és bejelentési hivatal. Ezek az eme-
leten. Ez a két hivatal tíz azobát (!) foglal el,
míg alól 2 szobában a kézi ügyesség munkásai jár-
nak s egy földszinti nagy lakást a rendőr-házmester
foglalja el. Hát ez pazarlás, mert kisebb helyi-
ségek is elegendők volnának s azt az épületet le-
hetne másképp értékesíteni. A bejelentési hivatalnak
meg épen a központon kellene lenni.

Talányszerű az is, hogy a „Tóth kaszárnya“
ott a Péterfia elején, miért van még mindig ott? Ka-
tonai börtönhelyiségül szolgál az a régi épület, a
melynek semmi keresete nincs egy oly élénk for-
galmu helyen.

Ha már a kaszárnya építési lázba bele estünk,
hát ugy kellene építeni, hogy ez a börtön is bele
épüljön. Szépészeti, erkölcsi, meg egyéb, pl. köz-
biztonsági szempontok is emellett szólnak.

Pompásan lehetne ám értékesíteni ezt a szép,
nagy telket s a városra nagyon is rá fér a jövede-
lem hatványozása, most különösen, a midőn 32 %-os
pótadóval sem telik a sok szükségésre.

Ez a pótadó pedig nagy a lakosságnak, a mi
érthető és a mit nem tesz kellemesebbé az a tudat,
hogy másutt még nagyobb van és mégis elbírják.

Ha a városnak nem volnának más megnyitható
és értékesíthető jövedelmi forrásai, akkor helytelen
volna minden panasz, melyek a pótadó ellen emel-
kednek, de így, — a mikor kilátás van esetleg a
felemelésre is, hát bizony nagy mértékben nyug-
talanító.

Első és főkötelesség tehát a város jövedelmé-
nek fokozása. A polgárság tudja, hogy a város inté-
zői hatáskörében munkálják a város érdekeit. Bizonyo-
san a polgárok érdekeit sem tévesztik el; állandóan
tanulmányozni kell ezt az ügyet és mindenkinek
oda hatni, hogy a város jövedelmei szaporodjanak,
mert a kívánalmak nem apadnak, de erősen növe-
kednek

Iskolák után sohajtoznak; elemi, polgári, fiú
és leány iskola, ipartanoda, meg tanítóképző in-
tézett kellene, de hát ezek mind a városra számítá-
nak és segédleme nélkül nem jöhet egyik sem létre.

Hát bizony nem kényelmes állapot a város
ügyeit vezetni, mert sok a kérelmező és alig lehet
előlk kitérni, azért hát első cél a város jövedel-
mének fokozása a méltányos utakon és akkor sok
kívánságnak lehet eleget tenni.

Polgár.

Karczolatok.

— Innen onnan mindenünnen. —

Tiszta dolog, hogy nem születtem leveli
békának, a mely állat időjólás tekintetében
felülmúlja azt a négy lábú füles állatot, a mely a hor-
tobágyiak órákuloma.

De még a német jósnak, Falb bácsinak a
véréből sem csergedezik egy csepp sem bennem,
mert akkor nem kompromittáltam volna olyan taka-
rosan magamat a t. olvasók előtt, mint tettem a
mult szám ezen rovatának legelején.

Tavaszi időről beszéltem és még a lap meg
sem jelent, olyan tél lett, a mely karácsonyra is
— diszpéndány lett volna.

A miből az a tanulság, hogy az ember — ha

karczolat író is, — ne kotyogjon bele a — más
mesterségébe.

De hát azt még is legyen szabad jeleznem,
hogy igen is, a tél elérkezett. Ha későn, de mégis
berukkolt, nagy fájdalomra a téli rokká kinevezett
überezhereknek.

Pedig hát hiszen lehet az elég meleg különben
mai napság, a mikor az emberek azon igyekeznek,
hogy egymásnak — alaposan befűtsenek.

Nagy meleg van most kivált Párisban, Zola
Emil pörének tárgyalása alatt.

Sikerült az embereket alaposan felizgatni s a
jó párisiak egyebet sem tudnak, minthogy éljenzik,
vagy szidják a század egyik legnagyobb lángeszű
férfit.

Hja! ilyen az ember. Váltakozik nála a jó,
meg a — bolond guszthus.

Zolát nem választották be a tudósok a 40
halhatatlan közé.

A mostani sajtó pöre már megtette azzá, csak
aztán a nép el ne bánjon vele a — század szegényére.

Itthon is furcsa világot élünk.
A szomszéd Szabolcsban dul-ful a nép és fe-
nyegetőzik.

S mint régen a futó-betyárok, szegény legé-
nyek idejében tették, a statáriumot is kihir-
detik.

Ugy látszik, hogy immár nagyon sokan vagyunk.
Hát kevesebtit egymást, kaszával, kapával,
golyóval és — akasztófaival.

Es mondja valaki, hogy nem boldog a magyar!

A multkor a közös, most meg a honvéd ba-
kák kaszárnyája lett — szűk.

Nincs mit tenni, mint a városnak elővenni és
szépen — kisámfázni.

Mert ugy van az építve, hogy ezt is meg lehet
vele csinálni.

Hja, okos embert nem a banka költi!

Szintársulatunk tagja ki-kirándulnak a szom-
széd H. Böszörménybe, hol egy kis társulat játszik.
Azért mennek, hogy láthassanak — üres
színházat is.

Nem sikerül nekik. Mert ha ők ott vannak,
akkor — megint csak teleházat látnak.

Ugy látszik, hogy a Komjáthy társaság —
burokban született.

mindaz ami bennetek van kártya vár, melyet a sze-
relem egy fuvalata romba dönt.

Hogyan is mondjam el nektek, hogy milyen ő;
hisz soh'sem hallottatok csalogány dalt holdas, csil-
lagos tavaszi éjjelen s nem élveztetek az ibolya és
gyöngyvirág szelid, szűzi illatát. Nos pedig az ő
szépségét nem szavak; sem betűk, de egy édes dal-
lam vagy a hajnali szellő szárnyain röpködő illat
fejezné ki legjobban.

Oh bár találnék köztetek egy parányi könyvet,
mely a szerelemről szólna s mely megértene engem.

Ma vettem egy tükröt s kissé rendbe szedtem
magam. Leszámitva azt, hogy szemeim kissé kidül-
lednek s két arczom be van horpadva, egészen jól
néztem ki.

Izgatottságomban kissé korán mentem arra a
bizonyos utca szögletre, hol én a kicsikémmel talál-
koztam naponta s míg várakoztam ismételtettem
magamban a mondókát, melyben — megkérem. De
oh! amint a bájos úde alak mellett haladtam, meg-
lehetős ügyetlenséggel hebegtem, hogy szeretem
s hogy jöjjen hozzám feleségül. Elmondtam neki Kis-
faludy verséből egy pár sort:

Szígtigetben fogunk élni
Szerelmünkben boldogok,
Hol fészünkkel kirepülni
Egy könnyen majd nem fogok.

A kis leány ismét elővette azt a bizonyos gu-
nyos mosolyt s végig nézett mintha bizony kifogása
lett volna az ellen, hogy egy fészekben legyünk, a
melyből még nem is repülnek ki egykönnyen.

No de az csak olyan, kis leányos tartózkodás
volt, mert éppen nem ellenkezett azon szándékomban,
hogy — beszéljek a mamával.

Egyszerű, de csinos és tiszta lakásunk van.
Az apa már meghalt s a csekély penzióból élő mell-
beteg anyja kitörő örömmel fogadta a megkérését.

TÁRCZA.

Jertek...

Hát jöjjen elő mind, ki odabenn van,
Jertek elő édes, vig fiaim.
Hadd zengjen el nektek mind, ami fáj,
Sirjon a nóta lantom hurjain:

„Ifju koromban méla, szelid voltam,
Jámor a szívem, erős a lelkem,
Tréfára hajló, nem kicsapongó;
Hej! Örült ennek édes anyám lelkem.

Szerettem a nóát. Kicsiny furulyámat
Sokszor elővettem holdvilágos estén
Szomorúan, búsan szólt belőle a hang.
Istenem! mennyit sirt kis hugom, Örseikém.

... „Hát mért szomorkodott? Elhagyta a párja?
Avagy talán akkor még nem találta rája?...“
Dehogy nem, dehogy nem! Megvert az Ur Isten!
De édes fiaim! Hadd mondjam el sorba.

Egy szépséges kis leány volt a szomszédunkba,
Szelid a két szeme, piros az orcája,
Szép szőke nagy haja, mint egy aranyháló
Mikor még pieziny volt, nekem szánta anyja.

Szerettem, szerettem, minék is tagadnám,
Hitttem egyre, boldog leszek én még vele,
Holdvilágos éjen, hej de milyen sokszor
Zokogott a kicsiny furulyám érette.

Hiába zokogott... Tudjátok mi történt?
Ugy-e azt gondolják, az a kis lány megcsalt?

Ha még csak ez volna! Bár inkább ugy lenne!
Szegény gyöngyvirágom, aranyszám meghalt.

Jertek elő, jertek, mind ki odabenn van,
Hadd zengjen, hadd sirjon nektek a lant,
S azt, ki nyugszik mélyen, alant.

Krausz Róza.

Az élet örömei.

— Egy tudós naplójából. —

Szánthó Árpádnótól.

Se nőm se gyermekem nincs és semmiféle
rokonai, avagy ismerős családdal nem vagyok ösze-
köttesben, hogy a téli estéket — mint mondják —
„kellemesen“ eltölthessem.

Ha az egyetemről, hol a tudományok magvát
hitegettem, haza térek az én agglegényi lakásomra,
teljes elégedettséggel nézek körül a falakra, honnét
mindennél vonzóbban, bájosabban mosolyognak rám
az én családtagjai a — könyvek.

Igen a könyvek, melyeknek jó részt én vagyok
a szülő-apjuk, melyekben élek s melyeket remegő
vigyázzal őrzök.

Igaz, hogy e szenvedélyes odaadás egész-
gembe kerül. A tudómet és — mint mondják — a
szívetem porréteg fűdi.

Külsőm, belsőm száraz, akár egy lepré-
selt porlepte virág, mely nem vágyódik a nap fénye után
s legjobban érzi magát a könyvek lapjai között.

A mult és a jövőben élek abban a korszakban
midőn még nem voltam s abban, melyben már nem
leszek. Jelenem egy puszta, disztelen hid, mely csak
arra szolgál, hogy a két végponttal közlekedjem, —
megállni s a környékben gyönyörködni nem volt
kedvem soha.

És ma?... nem is tudom, hogy történhetett
velem ez a bolond eset. Sok problémát megfogtam

Némely ember valóságos nagykas hóbortjában szenved.

A csillagokat is le szeretné szedni és magára rakni.

Egy szomszéd városbeli polgár meg éppen ellenkezőleg tesz.

Vagy nem is ő, de a sors játszik vele valami furcsán.

Először is hajdu akart lenni, aztán megválasztották — városi képviselőnek.

Lemondott róla.

Aztán bankszolgaságra pályázott s be-
választották — igazgatósági tagnak.

Lemondott róla.

Aztán egyháziúságra vágyott és megválasztották — presbíternek.

Erről is lemondott.

No ha egyszer harangozásra fog áhítozni, hát akkor biztosan — harang öntővé fogják kinevezni.

Nagyvárad levél.

Nagyvárad, febr. 14.

Ilyen időtájt, mikor már a vége felé közeledik a farsang s egyre gyűrűnek a mulatságok, mikor már nem karczolnak apró jégcsilánkokkákat a ragyogó koresolyák s egyre több-több melege lesz a napugárnak, ez időtájt valósággal agonizál N.-Váradon a társadalmi élet.

Hiába ragyog főszege tisztaságában az égboltozat a mi szűk főutcánkon egyre gyűrű a déli korso, szinte álmosan köszöntik egymást az emberek.

Itt állunk a vidék első városainak egyike — valóságos tétlenségben minden szórakozás nélkül. Színházunk nincs, az egész színházterv tüneményes delibábnak tetszik fel előttünk, a mi ha feltűnik is imbolyogva, a légürben elhal a másik percében. Zenei életével nem dicsekedhetik N.-Várad, a hangversenyek a részvétlenség miatt egyre ritkábbak lesznek.

Most meg a lakás keresés nagy kérdése is érthető lehangoltságot kelt. A rendezetlen utcákban nem találunk az emberek kedvükre való lakást.

A házi gazdák, tekintve a tetemesen magas arányú házbér adóra, közköltőre úgy felszórták a labkért, hogy szinte versenyeznek fővárosi kollégáikkal. Talán egyetlen vidéki városban sem oly drágák a lakások, mint itt nálunk az utóbbi két évben. Ebben a tekintetben Debreczen és Nagyvárad közt legalább is 30 perczent különbözet van ép úgy, mint a piaci árakban is, dacára, hogy N.-Váradnak 500-nál több községe látja el piacunkat.

E hét elején temettünk újra. Egy jószágos, szelid arcú, bőkezű embert, aki sohasem panaszkodott a betegségről, az orvosán kívül nem is tudott arról senki, hogy a veszedelmes kór csirái milyen rombolást visznek véghez csak nem rég is aczélerős szervezetében. Husz évig fáradt, dolgozott a város érdekében, husz évig szíve minden dobbanása a közügyeké volt. És meghalt hirtelen, élte legszebb korában. Papp János városi tanácsos már nagyon csöndes ember lett.

Ünnepet is ültünk. A várad irodát s művészt világ 40 éves jubileumát ülte Dr. Bodor Károly orvosnak, ki a hatvanas években ott istápolta jeles tollával a magyar irodalomban a fővárosi szerkesztőségekben.

A jubilaris ünnepély a szokásos üdvözlő küldöttségekkel, bankettel stb. fényesen sikerült.

— Hová lett volna e szegény gyermek, ha én ma holnap meghalok, — szölt örömkönyvetek hullatva a jó asszony. Az ég vezérelte őt uram!

Ilonka úgy látszik, nem egészen volt egy véleményen az anyjával, hanem mikor azt mondtam neki, hogy 6 szobás lakást bérelek majd a főtéren s nászutakat tesszünk, aztán meg bálozzunk a farsangon — örömsikoltással ugrott a nyakamba.

Egy éve már, hogy nem írtam naplómba. Minek is, — a boldogságnak nincs száva.

Most azonban oly öröm ért, hogy nem fér belém; szóval, irással könnyíték magamon.

Fiam született, — egy gyönyörű szép erőteljes gyermek!

Rám ugyan egy mákszemnyit sem hasonlít, de hát ez nem baj, mert soha egy ösömről se hallottam, hogy szép lett volna.

A feleségem családjától örökölte a vonásait és különösen arra a szép huszártípusra hasonlít, ki a feleségemnek unoka testvére.

Nagyon derék fia ez a Sándor s nem fogom bánni, ha a fiam mindentben rá üt. A jövő hónaptól kezdve kiadunk neki egy külön bejárta szobát, hogy mindég közelünkben legyen, mert nem nélkülözhetem az ő vidám élzeit.

S azután hadd őrizze a csatádomat, míg én az egyetlenem az előadásaimat tartom. Minap is olyan nyugodtan mentem el hazulról, hogy a feleségem nem maradt magányosan. Sándor mulattatta.

A boldogságtól áthatva szinte kedvem volna olykor előadás közben felkiáltani:

— Uraim! Számárkát minden elmélet, — világosság nincs, csak látérzékünk csalódik, — a mindent elítélő nap meg nem az égen, hanem a szívben van, neve: szerelem!

Az érdemet teljes mértékben ünnepelte az elismerés.

A csütörtöki városi közgyűlésen ép úgy meghajtotta az elismerés lobogóját a közönség Dr. Sipos Árpád akadémiai tanár, iskolaszéki elnök érdemei előtt.

Nagyvárad város ekkor döntött abban a kérdésben véglegesen, közgyűléseleg, hogy Nagyváradnak legfőbb szüksége iskolákra van és közel 300 ezer forintot kell áldozni tanügyi célokra.

Dr. Sipos Árpád öt negyedórás beszédje után, melyet a tárgyalogosság hatalmas érveivel kezdett meg s a hazafiság szent lelkesedésével fejezett be a város atyák tapsban, éljenzésben törtek ki s mint egy sziv, egy lélek kiáltották:

Elfogadjuk, megszavazzuk.

Lélekemelő jelenet volt az, mikor kijelentették a város atyák, hogy ha úgy adná a sors, inkább ki kellene oltanunk az utcákon gázlámpákat, csak hogy felgyújthassuk a kulturális haladás világító fákjait.

Lehet, hogy szegényebb Nagyvárad város, mint a milyennek tartják is más városok, de ez a szegénysége, mindenkör büszkeségét képezheti.

De hát a társadalmi életre vonatkozó kérdéseket: színházat, más egyebeket csoda-e, ha ilyen célukért mellőznünk kellett, ha iskolák stb. miatt nem építhetjük fel az állandó színházat...

Szatyi.

HÍREK.

Rózsás lánczok.

Hiába írta meg a derék Tompa Mihály, hogy „ne házasságok barátaim, a leány szeretőnek való”, a statisztika azt beszéli, hogy a fiatalok nagyon ráadta magát annak a bebizonyítására, hogy „páros élet a legszebb a világon!”

Soha annyi rózsás-lánczot, mint a mennyit ezen a télen kovácsoltak a kis Ámor isten pajkos segédei és valószerűleg jó anyagból is dolgoznak.

A szegény ember megfellelgesedik, hogy legyen a ki megfőzze az ebédet, ha van — hozzá való. A gazdag ember megdöbben, hogy vagyont szerezzen, meg hogy legyen a ki az estélyeken tündökljön.

Van a kit szerelmi lán viz a rózsás-lánczok fölvetelére, van a kit érdek iz az anyakönyvvezetői hivatalhoz és van olyan is, a ki unalomból nősi, vagy meg férjhez.

Hát hiszen egyre megy, a végeredmény ugyan az...

Tudjuk, hogy az asszony leginkább „rosz”, igen de „szükséges” rossz és így a rózsás lánczok ellen nincs tiltakozás.

Aztán meg minden lánynak szerelem az evezője, de csak is fejkötő a kikötője!

Van is valami édes, misztikus csábja annak: ketteskén lenni! Az igaz, hogy ez a boldog állapot nem soká marad így, de hát már Éva is, az ő anyja is boldogan sugta a kétségbeesett Ádám-nak a megváltó titkot a fülebe...

Nos, ekkor beáll az az időszak, a mikor már tudja a férfi, hogy érdemes — küzdeni...

De olyan csábító is az a páros élet; olyan édesnek látszik a rózsás lánczok viselése, habár sejtik a felvevők, hogy „tövis nélkül nincs egy rózsasem.”

Hát bizony „rosszul van ez a földön elrendelve” így, de azért az ifjúságot ne retentesse el, hisz Petőfi írta, hogy „házas élet: kutyabaj! mindég szép az, mindég a”, — reggel, délbe s éjszaka!

Petőfi pedig volt olyan okos ember, mint akár melyik — nőten ifju, vagy ifju delnőcske!

Tessék megpróbálni!

Előre ifjak, int a — szerelem!

— **Istenitiszteletok.** Ma (vasárnap), febr. 13-án az ev. ref. templomokban az istenitiszteletek a következők rendben tartanak: nagytemplomban: Belteki Lajos s. lelkész; kistemplomban: Dicsőfi József lelkész; újtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész; ispotály templomban: Mitrovics Gyula lelkész által.

— **Egyházi élet.** Az ev. ref. egyháztanács vasárnap tartotta első gyűlését az új tagokkal. Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tan. polgármester és főgondnok elnöklötte alatt. Az új tagokat föléskették s mind a két elnök szép beszédet mondott hozzájuk. A főgondnok különösen őszintén nyilatkozott, hogy a tanácsos urak nem igen gondolnak az egyház ügyeivel s még templomba sem gyakran járnak. (Lásd első cikkünket.) Puky Gy. kir. táblai elnök kijelentette, hogy megmarad egyháztanácsnoknak, a mit lelkes éljenzéssel vettek tudomásul. Tudomásul vették, hogy a főgimnázium tanárhara nem kívánja magát képviseltetni az egyháztanácsban. A külsőbizottságokat megalkaltatták. — Volt a városi hatóság határozata ellen is egy kis viaskodás, a mi kíváncsossá teszi, hogy az egyház és város közti viszony végleg rendeztessék.

— **A város szabályrendeletei.** Idegenből beköltözött, sőt debreczeni eredetű emberek se tudják, hogy micsoda szabályrendeletei vannak hát Debreczen városának és nem tudják magokat mihez alkalmazni. Legtöbbször akkor tudják meg, a mikor valamelyiknek megszűzése miatt megpenzbsírásgolják. Régen kérték már a városi tanácsot, hogy győződjön meg arról, hogy az ellen a kellemetlenkedni fognak, ha meg is hallják, hogy dr. Schiffmann tagját, de ez nem végezhetette el a rábizott munkát, Rudolf dr. olismert hozzáértő tekintély, ki az asztma

meghalt. — A 7 év előtt kezdett munka elvégzésére most egy bizottságot küldött ki a tanács Varga K. első aljegyző, Csóka Sámuel polgármesteri titkár és Beke Imre kiadó személyében, a mely bizonyosan meg is felel majd kötelességének.

— **Debreczen januárban.** A rendőrség január hó folyamán 118 egyént tartóztatott le; 8 lopott; önálló iparos lett 21 egyén; a katonaság létszáma: 1983 ember volt 399 lóval. Állami adó: 18,313 forintot fizetett a lakosság. A tanfelügyelő: Roncsik tanácsnok és Mitrovics Gyula isk. széki elnök kíséretében megkezdte az iskolák látogatását. Született 213 gyermek és elhalt 129 egyén. A kórházban 244 beteget ápoltak. Egybekelt 40 pár. Az összes adóhátralék 330,506 forint.

— **Jótekonyságok növendékei.** Kalocsai Róza az ev. ref. felső leányiskola igazgatója ma délután érdekes szavaltat, ének- és zeneelőadással rendes a bentlakó növendékekkel. A belépti díj: 50, 30 és 20 kr. Az érdekes műsor bizonyára nagy közönséget fog vonzani.

— **Uj népkönyvtárak.** Három éve áll már fent az árok-utcai leányiskola mellett egy népkönyvtár Kanizsai Endre tanító hűségese felügyelete alatt. Bizony nem a tanító uron mulik, hogy ez a népkönyvtár — mely a koronázási alapítvány kamataiból létesült, — nem felel meg a várakozásnak, nem léven — olvasója. Ez a siker eredményezte, hogy most egyszerre három is létesítenek. Egyet a csapokerti, egyet az ispotályi iskola mellett és a harmadikat nem tudni hogy hol. Alapjában véve nem is rossz a népkönyvtár, — de a mostani alakjában nem sokat ér. Az egy forint biztosíték törlendő s a könyvek jobban megválogatandók volnának s nem elfogadni a Franklin társulat nyakán maradt régi rémregényes könyveit.

— **Esküvő.** Turai Frigyes ur és Liderman Ilona kisasszony esküvője e hó 20-dikán lesz. Sok szerencsét kívánunk a boldog ifjú párnak.

— **Színészeink Bőszörményben.** A H. Bőszörményben működő színtársulathoz gyakran ki-kirándulnak a debreczeni művészek és persze fel is lépnek. Most Szathmari Árpád mutatja be több estén művészetét. A mint a h. bőszörményi lap írja, közelebb kimegy maga Komjáthy is és Fái Flóra felép a „Vasgyáros”-ban. A bőszörményiek igen tisztességes partfogásban részesítik színtársulatjokat.

— **Esküvő, születés és börtön.** Kecsed Eszter hétéfőn tartotta a lakodalmát a homokkertben s másnap már a golya kelepelt a kis házikó felé. Az egy napos asszony: a ny a lett. Kecsed Eszter megharagudott a korán berepült golya madárja, vagy inkább a hozományra és az ujszülötten az emésztő gödörbe lökte. A gonosz tett csakhamar kiderült, de a parányi lélek már kiszenvedett. A bűnső anya már a börtönben várja a büntetést.

— **Érdekes színlelőadások** voltak e héten színházunkban. Kimagasodott először is az „Ig-mándi kispap” előadása, melyben L. Komáromy Mariska aratta újabb diadalát. Pompás volt a „Makrancos hölgy” előadása, melyben a közönség a Komjáthy-párt ünnepelte. Úgy a „Hivatalos feleség”, mint „Az ember tragédiája” nagy közönséget vonzottak és nagy tetszést arattak. Pénteken „A gésák” című új operet adták elő, mely bizonyosan sok telt házat fog vonzani. Kállai Lujzát s főképp Serfőzy Zsénit tapsoltasok a közönség. Serfőzy nagyobb szerepet játszóan fényes sikerrel, a közönség sok előszeretettel tüntette ki.

— **Eljegyzések.** A mire kitavasodik, talán az összes debreczeni szép leányok — fejkötő alá jutnak. Ujabbban a következő eljegyzések történtek: Bekény Péter földbírtokos Juliska leányát Hosszúfalussy Lajos bírtokos ur jegyezte el; dr. Kindl Barna kórházi orvos pedig Mizsey Mariskával váltott jegyet.

— **A jövő hét műsora.** Hétfőn, febr. 14 én: „A gésák”. Kedden: „Valeni nász”. Szerdán és Csütörtökön: „Coulisset ur”. Pénteken: „Folt, a mely tisztít”. Szombaton és vasárnap az „Ördög mátkája” népszínmű.

— **A taligás tragédiája.** Hát bizony nehez az élet; a ki nem hiszi, próbálja meg. Próbálta Kovács József taligás is, de nem birt vele. Beteg, nagy beteg volt a felesége, lova is hasznavehetetlen lett s az ember nem tudott dolgot kapni, kenyeret keresni. Szülei nem segítettek és a szegény ember a legvégsőre szánta el magát. Csütörtök délelőtti feljegyzést szíven lötte s aztán maga ellen fordította fegyverét és szétzúzta a fejét. A két holt testet ki szállították a kórházba s onnan temették el őket.

— **Rövid hírek.** Medgyesi Károly helybeli joggyakornokot a komáromi törvényszékhez aljegyzővé nevezték ki. — Medveczy Imre közigazgatási gyakornok állásáról lemondott. — Nagy András és Elek Antal mészáros segédek a vághidón összekaptak s Nagy András súlyosan megsebesítette egy késsel Eleket. — A nagy dalárda dalestélye fényesen sikerült; 180 pár táncolt. — Mátyus Ferencz rongyszédő a salétromi szemétdombon félig megfagyva találta a rendőrség. — Száz ezer forint értékű követeltő kö szállítására hirdetett a város pályázatot. — A polgári kör báljának tiszta jövedelme 340 frt 31 kr volt. — Főiskolánkban a nyári félév február 14-én veszi kezdetét. — A honvéd ekepéterfiai laktanyájának serház-utcai részét emeltetve építik föl. — Felner Ferencz csavargó betört a rendőrség elfogta. — A nőegylet harmadik táncestélye ma este tartatik meg. — Egy párisi cég ajánlatot tett a városnak a vízvezeték elkészítésére. — Tíz fegyenczet szállítottak el a héten városunkból a lipótvári országos fegyházba. — A Homok- és Csapó-kertek részére az iparkamara postai levél-szekrény felállítását kéri a minisztériumtól.

— **Védelem asztma ellen.** Egy előkelő orvos a magyarországi asztmásoknak be akarja itt bizonyítani, hogy védekezhetnek az asztma ellen. Mivel az asztmások legtöbbször számos szert minden eredmény nélkül használnak, természetesen arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez ellen a kellemetlen betegség ellen nincs orvosás. Ezek még is csak két kedni fognak, ha meg is hallják, hogy dr. Schiffmann tagját, de ez nem végezhetette el a rábizott munkát, Rudolf dr. olismert hozzáértő tekintély, ki az asztma

gyógykezelését egész emberöltőn át speciális tanulmánygyógyává tette, végre eredményt ért el. Schiffmann dr. gyógyítószerének tényleg kitűnő tulajdonságai kell, hogy legyenek, különben nem hívta föl az összes asztmások, hogy tegyenek kísérletet szerével. Arra kéri a magyarországi asztmásokat, hogy írják meg neki címüket és ő mindenkinek ingyen és bérmentesen megküldi gyógyítószerének egy mintacsomagját. Schiffmann dr. attól fél, hogy állításain esetleg kétkedőnek és tudja, hogy a személyes kísérlet inkább meggyőző, mint a számtalan bizonyítvány közzététele, melyet olyanoktól kapott, kiket szere teljesen kigyógyított. Schiffmann dr. asztma-porát már néhány éve árusítják magyar gyógyszerárakban, de vannak szüvedők, kik erről még mit sem tudnak. Mindezeknek szól Schiffmann dr. felhívása és ez bizonyára igen nagy előzékenységre mutat. Mindazok, kik asztmában szenvednek, írjanak azonnal Schiffmann dr. magyarországi raktárához, Budapest, Király-utca 12., mert ingyenes mintacsomagokat csak a hirdetés megjelenésétől számított öt napon át küldenek. Különösen kérik még azokat, kik ingyenes mintacsomagot akarnak, hogy az előbb említett címre szóló levelezőlapra csak nevüket és pontos címüket írják föl.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** kedvező hatásáról az orvosi kar igen előszeretettel nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé az áldásos gyógyszer használatba vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az angol divat, hogy gyermekeink 2—3 éves korukban csukamájolajat igyanak s ezzel a sok scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. Főraktár Debreczenben: Örvényi Ottó, Balás Ödön és Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárakban, hol üvegenként 1 frtért kapható.

— **Minden oly kérdés,** mely az agrar viszonyokat érinti, ma aktuális lévén, helyen valónak tartjuk gazdasági gépiparunkkal is foglalkozni. Hogy pedig a gazdasági gépipar hazánkban drámai fejlődésnek indult, elég, ha ráutalunk hazai gépgyáraink virágzására, melyek közül az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény Társulat gyártelepét, mely kizárólag gazdasági gépek gyártásával foglalkozik és a gazdasági gépekhez szükséges összes gazdasági gépeket gyártja, első sorban kell megemlítenünk. E gyárat svájci vállalkozók alapították, míg 1889-ben részvénytársaság vette át a gyártelepet, melynek vezetésében ez időtől kezdve igaz magyar kereskedői szellem és a magyar gazdasági közönség bizalmának megnyerése iránti törekvés nyilvánul. A kereslet gazdasági gépekben oly arányokot öltött, hogy a gyártelephez tartozó mintegy 6500 — ölnyi telket teljesen beépítve, a gyár üzemképességét tetemesen emelni kellett. A vállalat iránti bizalmat és gőgégeinek keresetséget különben legfényesebben igazolja azon tény, hogy a gyár aránylag rövid fennállása alatt az ezredik gőcséplőkezelést hozza a f. évben forgalomba.

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, telekkönyvi osztályánál).

Györfly József és ifj. Györfly József eladják 1741. sorszámu házuakat Rácz Lajos és neje Szabeni Máriának 3500 frtért.

Pénzes Imre szepesi 12% nyilas tanyabirtokának felerészét elajándékozza neje szül. Tiszai Sárának 7680 frt. értékben.

Erdélyi János és neje Horváth Juliánna megveszik Mórincz Andrást 120 négyszögöl területű majorsági földjét 300 frtért.

Kozma József és neje Szabó Zsuzsánna 2 hold 100 ööl területű öndódi földjüket eladják özv. Szabó Sándorné Tóth Juliánnának 550 frtért.

Bartha Dániel mint gyám és Eszenyi Juliánna Szentpéteri Mihályné eladják 9031. és 9032. hosz. ujosztánu szántó földjüket özv. Ferge Istvánné Kovács Zsuzsánnának 1600 frtért.

Csonka Terézia Ganovszky Lajosné és társai tulajdonát tevő 150 ööl területű ingatlant megveszik Fieglér Mária és Garczár János 246 frt. 25 krért.

Csonka Terézia és társai tulajdonát tevő ingatlant megveszik Kerékgyártó Sándor és neje Farsang Róza 374 frtért.

Szathmari András és neje Erdélyi Zsuzsánna megveszik Végh János és neje László Zsuzsánna Csapó-kerti szőlőjét 1240 frtért.

Szigeti István és neje Sági Juliánna megveszik Szilágyi Imre és társai 427. sorszámu házat 3100 frtért.

Boros György és neje Tóth Juliánna megveszik Koncz Lajos és társai 14 hold 370 ööl területű öndódi földjüket 4760 frtért.

Irodalom és művészet.

* **Magyar könyvtár.** Olcsó Shakespeare.

Uj füzetek. A Lampel-féle könyvkiadóház új vállalatát, a „Magyar Könyvtár”, mely jó és olcsó könyvek terjesztését tűzte ki célul, pár hónap alatt kedves ismerősevé vált a magyar olvasóközönségnek. Mindenkori örömmel támogatja a nemzeti kultur-hivatásának betöltésében s a hasonló fajta idegen nyelvű vállalatok már is kénytelenek lassan-lassan a Magyar Könyvtár sárga füzetek elől visszavonulni. Most jelent meg az új vállalat harmadik sorozata, öt füzet, a 17. számtól a 22-ig. Van ezek között a füzetek között egy a 20—21. szám, a melyre első sorban felhívjuk olvasóink figyelmét s ez a: „Szentivánéj álom”, melyet Arany János remek fordításában nyújt a vállalat. Ez a füzet a Magyar Könyvtár programjának legmerészebb pontját viszi egy hatalmas lépéssel közelebb a megvalósítás felé s a magyar irodalom minden igaz barátjának őszinte örömet okoz. A „Magyar Könyvtár” ugyanis felvette programjába azt is, hogy egy teljes Shakespeare- és egy teljes Moliérrel fogja irodalmunkat gazdagítani. A 19. füzet Kisfaludy Károly válogatott költeményeit tartalmazza, Bányóczy József rendezésében, a ki tartalmas irodalmi bevezetőt

közzétesz.

Százezrei a
családoknak isznak

előszeretettel

naponta

Eljen! eljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babbakórák egészségre ártalmas alkattól. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé elvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felfedezett és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkifinomottabb potlaka a babbakórák, valamint ajánlásra legméltóbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-néknél többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Valódi potocci Cuba különleges kávé,
legfinomabb fűszerárúkat,

Teák: pecco-virág, narancs-pecco, mandarin,
Souchong, orosz Caravan és többféle vegyíték.
Angol Ananas és Jamaica, RUMOT.
Cuba és braziliai
többféle desszert és angol Teasüteményeket,

„Sándor ezár“ alma,
erdélyi vajonez körte,
hegyi Bakar szőlő,

francia cognaccal, Scherri- és Malaga-borral töltött Chocolad
desser Boub nok, valamint különféle salon desser gardinett
Czúrkorkákat és déli gyümölcs különlegességeket ajánl

Váray József

csemege üzlete, a színházzal szemben.

A Mauthner-fele

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csoma-
gokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapest Andrassy-út 23. szám alatt
letező Mauthner Ödön cég csakis olyan cso-
magoknál vállal teljes jóállást egészen friss és
valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a
medve-ábrával és a Mauthner névvel
jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

(33.) 2—8.

Csödalatti kiárulás.

Jánossy Béla-féle Rózsa-téri fűszeres üzlet
részletes kiárúsítása naponként folyik. kávé, theát,
rumot, Cognacot stb. háztartási cikkeket a be-
szerzési áron alul circa 50%-kal adunk.

Dr. Saray

(37.) 1—1.

ügyvéd, mint csödtömeggondnok

IFJ. PÁJER JÓZSEF

üveg-, porcellán-, lámpa-, khina-ezüst-, dísz tárgyak- és konyha berendezés nagyraktára
DEBRECZENBEN.

„Leltározás befejezén“ czímen hirdetett árú at, azok olcsó és jósága által, rövid időn
kiárultam. — Mostan sikerült több első rendű gyárossal, a folyton való szállítással, oly
árakat kötnöm, hogy képe- vagyok és lesznek úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrármű
közönséget mindig szép, jó és olcsó árúkkal ellátni

Tudomásul:

Készpénz fizetéssel.

Készpénz fizetéssel.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. Új összeállítás, 6 személyre
ezelőtt 10 frt, most 6 frt 50 kr.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. Új összeállítás, 6 személyre
ezelőtt 10 frt 50 kr, most 7 frt 50 kr.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. 40 darabból áll, 6 személyre
ezelőtt 15 frt, most 12 frt 50 kr.

Thea készlet. Finom porcellán, aranyozva és díszmintával. 17 darabból áll, 6 személyre
ezelőtt 8 frt, most 4 frt.

Fekete kávé készlet tálczával porcellán, aranyozva és díszmintával 17 drbból áll, 6 személyre
ezelőtt 8 frt 50 kr, most 4 frt.

Kávé készlet tálczával porcellán aranyozva és díszmintával 17 darabból áll, 6 személyre
ezelőtt 8 frt 50 kr, most 3 frt 50 kr.

Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és díszmintával. 7 darabból áll, ezelőtt 8 frt 50 kr,
most 5 frt.

Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és díszmintával ezelőtt 9 frt — kr, most 4 frt 50 kr.

Mosdó készlet finom Fayans díszmintával „ 9 „ „ 4 „ „

Fekete kávé csésze porcellán, díszmintával, igen csinos 1 pár „ 22 „ „ 12 „

Fekete kávé csésze porcellán, aranyozva és díszmintával „ „ 25 „ „ 15 „

Kávé csésze, porcellán, aranyozva és díszmintával, igen „ 35 „ „ 25 „

Kávé csésze, porcellán, aranyozva és díszmintával, igen „ 25 „ „ 16 „

Amerikai cukor doboz nickel foglalóval, sajtolt üvegből 1 drb „ 1 „ 35 „ „ 45 „

Sajtolt üveg tányérek több mintákban, mely és lapos 1 „ 5 „ 6 „

„ befőttes tál 6 személyre, mely „ 1 „ 50 „ „ 30 „

„ talpas tál 6 személyre, mely „ 1 „ 60 „ „ 35 „

„ cukortartó fedővel, igen csinos „ 1 „ 40 „ „ 25 „

„ sötét tál több mintákban „ 1 „ 5 „ 6 „

„ Oszonkakék majolika nyéllel, igen csinos „ 1 „ ezelőtt 20 kr, most 10 „

„ Finom csiszolt boros pohár szalag díszszel 1 darab ezelőtt — frt 10 kr, most 6 kr.

„ „ „ csillag 1 „ „ 25 „ „ 12 „

„ „ „ sima metszet 1 „ „ 7 „ „ 4 „

„ „ „ szeglet metszet 1 „ „ 18 „ „ 8 1/2 „

„ „ „ szalag díszszel 1 „ „ 16 „ „ 8 „

„ „ „ csillag 1 „ „ 35 „ „ 16 „

„ „ „ sima metszet 1 „ „ 9 „ „ 6 1/2 „

„ „ „ szeglet metszet 1 „ „ 16 „ „ 12 1/2 „

„ „ „ boros üveg szalag díszszel 1 „ „ 75 „ „ 40 „

„ „ „ csillag 1 „ „ 90 „ „ 60 „

„ „ „ vizes „ szalag „ 1 „ 1 „ 52 „

„ „ „ csillag 1 „ 1 „ 80 „ 75 „

Hálósza lámpa (Ampel) több színben 3 frt 50 krtól feljebb 18 forintig.

Függő lámpa, felsúlyozva csigával kipróbálva, igen csinos 3 „ 50 „ 100 „

A fent jelzett cikkeken kívül nagy raktárt tartok khina ezüstökből,

DÍSZTÁRGYAK, ugyisze evőeszközöket húsz évi j tállás mel-

lett. Konyhaberendezésekhez való minden kellékeket nagyvá-

lasztékban

Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) gyári

árakkal.

Alpaca evőeszközöket, tálozákat kamat engedménnyel szállítok.

Vidéki megrendeléseket előírás szerint a legpotosabban teljesítek, csomago-

lást nem számítok.

Menyasszonyi kelengyék vidékre szállításánál a netaláni kárt meg-

terítem, a ládákat nem számítom.

Maradok tisztelettel

(1—?) **ifj. Pájer József.**

30 hold ondódi szántóföld,

tanya-épületekkel együtt,

előnyös feltételek

mellett eladó.

Értekezhetni kiadóhivatalunkban.

(27.) 3—3.

Kristofle és Társa

cs. és kir. udvari szállítók,

Bécs, I. Opernring 5.

Ajánlják: (293.) 11—15.

A világhírű legszebb és legjobban ezüstözött gyárt-

mányaikat eredeti gyári árakban, és pedig:

12 evőkanál. 16.50

12 villa 16.50

12 kés 17.—

1 leves merő 6.—

1 tejmerő 3.50

12 kávékanál 8.50

Megrendelhető Debreczenben:

Kaszanyitzky Endrénél.